

BESZÁMOLÓK**SZEMLÉK****REFERÁTUMOK**

PÁLYÁZAT

A műszaki fejlesztés társadalmi feltételei javításának támogatására kiírt pályázat

A műszaki fejlesztés társadalmi feltételei javításának támogatására kiírt pályázat keretében az OMFB-hez közvetlenül benyújtott (mecenatúra jellegű) – folyamatos – pályázat eddigi könyvtári-informatikai, illetve ezzel rokon területek nyerteseit lapunk 1991.

9–10. és 12. számában közöltük. Most az Államtitkári Bizottság által 1991. október 21. után elfogadott, a fentiek szerint válogatott pályázati nyerteseket soroljuk fel. (A szerkesztőségben a teljes, 67 nyertes pályázatot tartalmazó lista megtekinthető.)

Elfogadott pályázatok

Pályázó	Téma	Kért összeg (eFt)	Összes forrás (eFt)	Megítélt összeg (eFt)
Budapesti Műszaki Egyetem Vegyészmérnöki Kar 1111 Budapest, Műegyetem rkp. 3.	Kari számítógép-hálózat	7850	12 660	7850
Budapesti Műszaki Egyetem Társadalom- és Gazdaságtudományi Intézet, Szociológia Tanszék 1111 Budapest, Egy József u. 1–3. E. ép.	Tanszéki számítógépes hálózat kiépítése – egy db DEC 433 PC, két db DEC 286 PC hálózati szoftverre	1030	1930	1030
Magyar Tudományos, Üzemi és Szak- lapok Újságíróinak Egyesülete 1027 Budapest, Fő u. 68.	A műszaki tájékoztatás segítése, az innovációbarát környezet segítése a sajtó útján. Információs szolgáltatás, cikkszolgálat	500	500	500

A FID hírei

A FID bejelentette, hogy az ETO gondozásáért való felelősséget 1991 végével átadta egy alapítványként működő új szervezetnek, amelyet belga, brit, holland, japán és spanyol szervezetek alapítottak azzal, hogy az "ETO-konzorciumhoz" később más szervezetek is csatlakozhatnak.

A konzorcium gyors ütemben kívánja fejleszteni az ETO-t. Javaslat született egy számítógépes ETO referenz-adatbázis létesítésére (amelynek funkciója azonos a hiteles verzióéval, bár a terjedelme kisebb). Ennek alapján a számítógépes és kézi alkalmazások egyaránt lehetségesek. Lehetővé válik továbbá a

többszörű kiadások és a szakválogatások megjelenítésre is. A számítógépes ETO adatbázis rövidesen elkészül.

A konzorciumban részt vesz a FID is, védelmezi a felhasználók és a FID-tagok érdekeit. Az egyes kiadók tovább folytathatják az ETO megjelenítését, de a feltételeket újratárgyalják velük. A FID ugyanis a copyrightot átadta a konzorciumnak. Feltételezik, hogy több kiadó csatlakozni fog az ETO-konzorciumhoz, mások pedig megvásárolják a kiadás jogát.

Az elmúlt öt évben az ETO fenntartásáról, majd a konzorciumhoz való problémamentes átadásáról az ETO Irányító Testülete gondoskodott.

A korábbi helyzethez képest lényeges különbség, hogy a konzorcium nem profit vállalkozásként piacorientáltan működik, és állandóan számot vet a felhasználók igényeivel, azok változásával, amit új termékek megjelenése is tükrözni fog. Emellett a felhasználóknak szerződéses alapon szolgáltatásokat nyújt a számítógépesített ETO-rendszerek kifejlesztéséhez.

Az ETO fő felhasználói könyvtárosok és információs szakemberek, akiknek a közreműködése az ETO jövőjének alakításában továbbra is nélkülözhetetlen.

F. T.

Compair '91 könyvtáros szemmel

A könyvtári információs rendszer kiépítése, tervezése szempontjából sok-sok érdekességgel, újdonsággal találkozhattunk a Compair '91 kiállításon. Ezek közül említének néhányat, a teljesség igénye nélkül.

Új lehetőségként jelent meg a kisebb cégek, így természetesen a kisebb könyvtárak részére is a *NetWare Lite-hálózat*, amely a legolcsóbb megoldás számítógépek hálózatba kapcsolására, élvezve a magas szintű hálózati szolgáltatások előnyeit. Kis háttértárat használ, nem kell külön szervergép, és teljes a kompatibilitás más Novell-változatokkal. A munkaállomások száma legfeljebb 25 lehet, és az erőforrások megoszthatók az egész hálózatban. Ezzel a megoldással később tovább lehet lépni, a hálózat bővíthető, és illeszkedik a többi Novell-hálózati rendszerhez.

A kiállításon a *laptop* kategóriájúak mellett a *notebook* kategóriájú számítógépek is megjelentek, amelyek, bár súlyuk csak 2 kg, és némelyikük még fax elküldésére is alkalmas, úgy hiszem, a könyvtári információs rendszernek nem elengedhetetlen tartozékai. A laptop és notebook kategóriájú gépek teljesítménye az AT 286 és 386 gépekével mérhető össze, az árak azonban – szinte kivétel nélkül mindegyiké – megközelíti a kétszázezer forintot.

Megjelentek már a *hordozható nyomtatók* is, amelyek könyvtáraink számára nemigen tartoznak a kiemelt beruházások közé. Lehetséges azonban, hogy erre a technikai fejlődésre mégis oda kell figyelniünk, hiszen megjelenhet majd az olvasó a saját kis hordozható számítógépével, hogy a könyvtárban talált információt továbbfeldolgozásra hazavigye magával. Ebben az esetben újragondolhatjuk a szolgáltatások árát. Talán új divat lesz az elkövetkező években: találkozhattunk billentyűzetbe épített számítógéppel is, tartok tőle, nem a mi világunk, ha az árát nézzük.

A forgalmazók többfajta *szünetmentes áramforrás* is jelen voltak. Számítógépek beszerzésekor jobb, ha eleve kalkulálunk ezen erőforrások árával is. Ahol adatbázis-építés is folyik, feltétlenül gondoljunk az esetleges áramkimaradás veszélyére. Ha megfelelő

szünetmentes áramforrást választunk, esetleg két vagy három számítógépet is ráköthetünk.

A PC-kategóriánál nagyobbak, de a hagyományosan nagy gép kategóriába tartozó számítógépeknél még jóval kisebbek a VAX 6000-es sorozat gépei. Alkalmasak személyi számítógépek százainak szerverként, adatbázisgépként működni, villámgyors adatátvitelre képesek, és így osztott adatfeldolgozásra is alkalmasak.

Ennél is nagyobb teljesítményűek az *IBM RISC System/6000* sorozat gépei. Ezek memóriakapacitása és beépített merevlemez kapacitása már gigabájtokban mérhető. Áruk a PC-árak többszöröse.

Megjelent a rugalmasan kiépíthető és utólag is kicserélhető processzoros *AT 386-os PC*. Memóriája speciális memóriakártya segítségével 49 Mbájtig bővíthető. A technikai lehetőség azonban önmagában nem lenne elég, szerencsére időközben kifejlesztettek olyan programokat is, amelyek a processzorduplázás nyújtotta lehetőségeket ki is használják.

Néhány szó a nyomtatókról is. Általában közel sem törődünk annyit a nyomtató kiválasztásával, mint amennyi energiát a gép kiválasztására fordítunk. Nyomtatókra már csak a maradék pénz jut. Természetesen a nyomtatók között is tudunk anyagi lehetőségeinkhez képest választani, elég nagy a kínálat. A legolcsóbb kategóriába tartozó nyomtatóktól egészen a magas árfekvésű lézernyomtatókig sokféle típust és forgalmazót találunk. Léteznek 9 tűs (ennyi pontból áll egy karakter rajzolata) nyomtatók már alig több mint 18 ezerért, ennél szebb képet ad a 24 tűs, ami ennek duplájába sem kerül. Lézernyomtatót 100 ezer forint alatt szinte nem is találunk, de a minőségük is arányos az árakkal, és igazán igényes kiadványokat készíthetünk a segítségükkel. Nem szabad azonban számításainkból kihagynunk a folyamatos üzemelés költségét sem, ami lézernyomtató alkalmazása esetén többszöröse a normál nyomtató fenntartásának. Láthattunk már színes nyomtatókat is, a nyomtatóválasztásnál azonban figyelniünk kell a szoftver és a nyomtató megfelelő illesztésére.